ASOS JOURNAL
The Journal of Academic Social Science

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 13, Sayı: 163, Nisan 2025, s. 286-299

ISSN: 2148-2489 Doi Number: http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.80524

Yayın Geliş Tarihi / Article Arrival Date *29.01.2025*

Yayımlanma Tarihi / The Publication Date *29.04.2025*

Zeynep UZ
Gazi Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi
zeynepuz@msn.com
Orcid: 0009-0006-0163-7611

Prof. Dr. Belir TECİMER
Gazi Üniversitesi
belir@gazi.edu.tr

MÜZİKTE YENİ KLASİKÇİLİK AKIMI VE TEMSİLCİLERİNDEN SERGEİ PROKOFİEV'İN PİYANO ESERLERİNİN ANALİZİ

Öz

On dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısından itibaren ortaya çıkmaya başlayan ve yirminci yüzyıl müziğinde önemli bir yere sahip olan müzikal akımlar bu dönemin müziğinin de karakterini belirlemiştir. Anlatımcılık/Dışa Vurumculuk (Expressionism), İzlenimcilik (Impressionism), Folklorizm, Puantilizm, Elektronik Müzik, Raslamsal Müzik, Postmodern Müzik, Yeni Klasikçilik (Neo-Classicism) gibi pek çok akım bu dönemin başlıca öne çıkan akımları olmuştur. Yeni Klasikçilik akımı, zamanla yönünü kaybeden ve karmaşıklaşan müziğe karşı, geçmiş çağların müziğinin temel taşı olan tonalite kavramını yeniden canlandırmayı hedeflemiştir. Bu amaç doğrultusunda Igor Stravinsky, Paul Hindemith ve Sergei Prokofiev gibi dönemin önemli bestecileri eserlerinde Barok ve Klasik Dönemin yalın ve net üslubundan ilham almış ve yirminci yüzyılın müziği ile sentezleyerek önemli eserler üretmişlerdir. Bu besteciler arasından Sergei Prokofiev farklı müzikal tarzı ile öne çıkan bir besteci olmuştur. Aykırı tavırları müzikal kimliğine yansımış ve birçok türde eser üreterek dönemin önemli bir bestecisi olmuştur. 1917 yılında bestelemiş olduğu *Re Majör "Klasik" Senfoni,* Op. 25 eseriyle Yeni Klasikçilik akımı için ilk örneklerden birini ortaya koymuş ve birçok piyano eserinde geçmiş dönem tonalite, form ve ezgi yapısına yer vererek

eserlerinde ustalıkla işlemiştir. Besteci bu süreçte özgün ve farklı bir tarz yaratmış ve Yeni Klasikçilik akımının önemli bir temsilcisi olarak kabul edilmiştir. Bu çalışma nitel bir araştırma olup, doküman analizi kullanılmıştır. Prokofiev'in Barok ve Klasik dönemlerin form, müzikalite ve tonalite anlayışına nasıl geri dönüş sağladığı bestelemiş olduğu piyano eserlerinden örnekler verilerek ortaya konmuş ve Yeni Klasikçilik akımının yirminci yüzyıl müziği üzerindeki etkisinin ve işlevinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bestecinin eserlerinden seçilen *I. Piyano Sonatı*, Op.1; Re Minör *Tokkata*, Op.11; *Piyano için 10 Parça*, Op.12; *Geçici Görüntüler*, Op. 22*; 5. Piyano Sonatı*, Op. 38/135 ve *Çocuklar için Müzik*, Op.65 ise bu çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Bu piyano eserleri içerik analizi yapılarak, tonalite, form ve ezgi yapıları açısından incelenmiş ve bu eserler üzerinden Yeni Klasikçilik akımı irdelenmiştir. Sonuç olarak, Barok ve Klasik dönem normlarına nasıl geri dönüş yapıldığı ortaya konmuş ve Prokofiev'in piyano eserlerinin ülkemiz müzik kurumlarında Yeni Klasikçilik örnekleri olarak daha sık çalınmaları önerilmiştir.

Anahtar kelimeler: Yirminci Yüzyıl Müziği, Yeni Klasikçilik, Sergei Prokofiev, Müzikal Akımlar.

NEO-CLASSICISM MOVEMENT IN MUSIC AND THE ANALYSIS OF PIANO PIECES OF SERGEI PROKOFIEV

Abstract

The musical movements that began to emerge in the second half of the nineteenth century and had and important impact on the Twentieth century music also determined the character of the music of this period. Expressionism, Impressionism, Folklorism, Pointillism, Electronic Music, Chance or Aleatoric Music, Postmodern Music, Neo-Classicism etc. were the main prominent movements of this period. Neo-Classicism aimed to revive tonal music, which was the cornerstone of the music of past ages, against the music that had lost its direction and become complex overtime. In accordance with this purpose, the important composers of the period such as Igor Stravinsky, Paul Hindemith and Sergei Prokofiev were inspired by the simple and clear style of the Baroque Period in their works and synthesized them with the music of the twentieth century and produced important works. Among these composers, Sergei Prokofiev stood out with his different musical style. His unconventional attitudes were reflected in his musical identity, and he became an important composer of the period by producing in many genres. With his *D major "Classical" Symphony, Op. 25*, composed in 1917, Prokofiev introduced one of the first examples of the Neo-classicism movement. In many of his piano works, he skillfully incorporated tonality, forms and harmonies from the past eras. During this period, the composer developed an original and distinctive style, establishing himself as a prominent representative of the Neo-classical movement. This study is a qualitative research utilizing document analysis. It aims to demonstrate how Prokofiev returned to the understanding of form, musicality, and tonality of the Baroque and Classical periods by providing examples in his piano works, and to identify the influence and function of the Neo-Classicism movement on the twentieth-century music. The selected works from the

composer, including *Piano Sonata No. 1*, Op. 1, *Toccata in D Minor*, Op. 11, *10 Pieces for the Piano*, Op. 12, *Visions Fugitives*, Op. 22, *Piano Sonata No. 5*, Op. 38/135, and *Music for Children*, Op.65 form the sample of this study. These piano pieces were analized in terms of tonality, form and texture of the themes. As a result of the study, it was revealed how there was a return to the norms of the Baroque and Classical periods. It was also recommended that Prokofiev's piano works be played more frequently as the examples of Neo-Classicism in the music institutions of Turkiye.

Keywords: Twentieth Century Music, Neo-Classicism, Sergei Prokofiev, Musical Periods.

GİRİŞ

Klasik müzik tarihi içerisinde Yeni Klasikçilik akımı, zamanla yönünü kaybeden ve karmaşıklaşan müziğe karşı, geçmişin müziğinin temel taşı olan tonalite kavramını yeniden canlandırmayı hedeflemiştir. Bu akımın en önemli temsilcilerinden olan Rus besteci Sergei Prokofiev, farklı müzikal tarzı ile öne çıkan bir bestecidir (Sweet, 2023). Bu çalışmada Yeni Klasikçilik akımı, Prokofiev'in piyano eserleri üzerinden incelenerek yirminci yüzyıl başında karmaşıklaşan müziğe karşı Barok ve Klasik dönemlerin tonalite, form ve müzikal ezgilerinin nasıl merkeze alındığı ortaya konacaktır.

Müzik tarihinin dönüm noktalarından biri olan on dokuzuncu yüzyılın sonları ve yirminci yüzyılın başları, bestecilerin geleneksel kalıpları sorgulayarak estetik anlayışının daha geniş bir yelpazeye ulaştığı bir dönem olmuştur. On dokuzuncu yüzyılın Romantik Dönemi müzikte bireysel duyguların yansıtıldığı ve yoğun ifadelerin kullanıldığı bir dönem olurken bu dönemin sonlarına doğru tonal müzik anlayışında kırılmalar oluşmaya başlamıştır. Chopin ve Liszt gibi bestecilerin eserlerinde Romantizm akımı zirveye ulaşmış fakat giderek özellikle besteci Wagner'in eserlerinde ortaya çıkan ileri düzeyde kromatik armoni anlayışı tonalitenin esnemesine sebep olarak tonal eksenden uzaklaşma yolunda bir adım olmuştur. Bu gelişmeler ise yeni ifade arayışlarına sebep olmuş ve yirminci yüzyıl müziğinin şekillenmesinde de önemli rol oynamıştır (Bonds, 2003).

Bu arayışların ilk yansıması İzlenimcilik (Empresyonizm) akımında kendini göstermiştir. On dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısında dikkat çeken besteci Debussy'nin ve Ravel'in öncülüğünde gelişen bu akım doğanın, duyguların ve gerçeklikten uzak düşsel olarak tasarlanan bir dünyanın sesler aracılığıyla yansıtıldığı, renkli ve zengin bir ifade tarzını yansıtmak olarak tanımlanmıştır (Kurdaş, 2021). İzlenimcilikte geleneksel yapılardan uzaklaşılarak daha serbest ve akıcı formlar benimsenmiş, kromatik sesler sıkça kullanılmış ve tonalite tamamen terk edilmese de sınırları zorlanarak, belirsizlik ve esneklik vurgulanmıştır. Bu açıdan İzlenimcilik akımı tonalite kavramını neredeyse çözülme noktasına getirmiş ve yirminci yüzyıl modern müziğinin de ilk basamaklarından birini oluşturmuştur. (Webb, 1962).

İzlenimcilik (Impressionism) akımı ile tonalitenin esnemesi beraberinde besteci Arnold Schönberg'in kurmuş olduğu On İki Ton Sistemi'nin ortaya çıkışını hazırlamıştır. Schönberg'in atonal müziğinin yanında On İki Ton Tekniği, yirminci yüzyılın en önemli gelişmelerinden biri olarak tonal düzenin tamamen terk edildiği ve keskin sınırları olan bir sistem olmuştur. Bu teknikle birlikte müzikte ana tonun çevresinde oluşturulan tonal eksen tamamen sarsılmıştır (Özkişi ve Dündar, 2016). Schönberg'in ton dışı müziğin belli kurallar çerçevesinde

oluşturulabileceğini savunarak oluşturduğu bu sistem, bestecinin belirlediği 12 sesten oluşan, dikey veya yatay olarak da kullanabilen fakat bu sesler dışına çıkamayacağı bir dizidir (Küçük, 2015). On İki Ton Sistemi zamanla birçok besteciyi etkileyerek yeni müzikal fikirlerin ortaya çıkmasını sağlamış, daha sonra ise Anlatımcılık/Dışa Vurumculuk akımı ortaya çıkarak On İki Ton Tekniğini kullanan besteciler tarafından geliştirilmiştir (Özçelik, 2001). Schönberg ve öğrencilerinden Alban Berg ve Anton Webern gibi bestecilerin öncülüğünde gelişen bu yeni akımda geleneksel tonalite ve armoniden uzak, duygusal yoğunluğun öne çıktığı bir hareket olmuştur. Besteciler ortak müzik anlayışını reddederek bireysel bir düzen oluşturmuş ve yeni çalgısal teknikler kullanmışlardır. Bu akımın görüldüğü eserlerde ton dışı sesler yoğun kullanılarak melodide zıtlıklar, dissonanslar kullanarak savaş dönemine ait acı çekme duygularını ifade etmeye çalışmışlardır (Karabey 2018).

Yirminci yüzyıl modern müziğinin temelini oluşturan bu akımlar, müzikte tonal düzenin gerekliliğine karşı çıkarak klasik armoninin sınırlarını zorlamış ve müzikte bir belirsizlik oluşmuştur. Bunun üzerine bazı besteciler müziğin bu doğal gelişimini kabul ederek ezgilerinde karmaşık armonilere yer vermeye ve uyumsuz sesleri sıklıkla kullanmaya devam etmişlerdir. Bunun aksine bazı besteciler ise tonal düzenin gerekliliğini savunarak bu yönelimlere karşı çıkmışlardır. Bu tepki üzerine Yeni Klasikçilik akımı doğmuştur (Çakıcı Uzar, 2021).

Yeni Klasikçilik, yirminci yüzyıl müziğinin modern akımlarına bir karşı tepki olarak ortaya çıkmış ve geçmiş yüzyılların ton merkezli, yalın ve dengeli estetiğine bir dönüşü savunmuştur. İzlenimcilik, Anlatımcılık/Dışa Vurumculuk ve On İki Ton Sistemi gibi hareketler, müziğin sınırlarını genişletirken, Yeni Klasikçiler bu yeniliklerin müziği yıprattığı görüşünde olmuşlardır. Yeni Klasikçilik Barok ve Klasik dönemin yapısal netliğini ve tonal armoniyi yeniden merkeze almayı amaçlamış ve geçmiş dönemlerin müzik anlayışını modern tekniklerle sentezlemiştir (Kütahyalı, 1981). Yeni Klasikçilik, özellikle Sergei Prokofiev ile etkisini göstermiştir. Prokofiev, klasik formlara olan bağlılığını korurken, yirminci yüzyıl müziğinin dinamiklerini eserlerine ustalıkla işlemiş ve böylelikle hem klasik formları yeniden canlandırmış, hem de döneminin müzik dünyasına güçlü bir katkıda bulunmuştur (Say, 2005). Prokofiev'in yanı sıra Stravinsky ve Hindemith gibi dönemin önemli bestecileri de Yeni Klasikçilik akımının önde gelen temsilcilerinden olmuş ve klasik formların yeniden canlandırılması amacıyla eserler üreterek yirminci yüzyıl müziği ile geçmiş yüzyılların müziği arasında bir köprü kurmuşlardır (Księska-Koszałka, 2017).

Sergei Prokofiev

Sergei Prokofiev, 23 Nisan 1891 yılında Ukrayna'nın Sontsovka kasabasında üstün yetenekli bir çocuk olarak dünyaya gelmiştir. Annesi piyanist olan ve müziksever bir ailede büyüyen Prokofiev, doğduğu andan itibaren müzikle ve piyano ile iç içe olmuştur. Annesi piyanoda Barok ve Klasik dönem eserlerini, özellikle de Beethoven'ın sonatlarını çalarak Prokofiev'in müzik dünyasındaki büyük ustaların eserlerini daha çocuk yaşta tanımasına fırsatı sunmuştur. Beş yaşında annesiyle piyano derslerine başlamış bu sayede müzikal duyarlılığını çok küçük yaşta geliştirmesine ve kendi tarzını oluşturmasına yardımcı olmuştur. Henüz küçük yaşlarda bile müzikle derin bir bağ kuran Prokofiev, annesinin çaldığı eserleri dikkatle dinleyerek müziğe olan ilgisini ve yeteneğini geliştirmiştir (Saydam, 1997). Annesi ile başlayan piyano eğitimi daha sonra Taneyev'in tavsiyesi ile besteci Glière ile devam etmiştir. On üç yaşına geldiğinde St. Petersburg Konservatuarı'na girerek Korsakov, Tcherepnin ve Liadov gibi isimlerle çalışma fırsatı bulmuştur. Korsakov'un dört saat süren kontrpuan ve orkestrasyon

derslerine katılmış, besteci ile kurduğu etkileşim müziğinin gelişiminde rol oynamıştır. İlerleyen zamanlarda Korsakov'un görevden alınması üzerine konservatuar geçici süreliğine kapatılmıştır. 1906'da yeniden açılan konservatuara yeni bir öğrenci olarak gelen besteci Myaskovsky, Prokofiev için önemli bir isim olmuştur (Evans, 1971). İki besteci Scriabin, Strauss, Reger ve Debussy gibi dönemin önde gelen bestecilerine ilgi duymuşlar, eserlerinden ve müzikal tarzlarından etkilenmişlerdir. Bu etkileşim, Prokofiev' in yeni müziğe karşı ilgisini arttırmıştır. Aynı dönem Reger'in konservatuvar ziyareti, Prokofiev'in Reger'in müziğini daha yakından tanımasına olanak sağlamıştır. Prokofiev ve Myaskovsky bu ziyaret üzerine Reger'in *Sol Majör Serenat*'ının dört el için düzenlemesi üzerinde çalışmışlardır. Prokofiev ve Myaskovsky'nin 45 yıl sürecek olan bu dostluğu iki bestecinin müziğinde de benzer ifadelere yol açmıştır. Konservatuvardaki diğer öğretmenlerinden biri olan Tcherepnin, Prokofiev'in Mozart ve Haydn gibi klasik bestecilere ilgi duymasını sağlamış ve onun müzikal ufkunu genişletmiştir (Nestyev, 1946). Özellikle romantik müziğin egemen olduğu St. Petersburg Konservatuvarı'nda eğitim alan Prokofiev, eğitim süreci boyunca birçok önemli besteci ile tanışma fırsatı bularak her türden müzikal ifadeyi tanıma şansı bulmuş olsa da dönemin popüler müzikal anlayışına karşı çıkan görüşleriyle ön plana çıkmıştır. Bu süreçte birçok eser besteleyerek konserler veren Prokofiev, 1914 yılında konservatuarın sonunda kendi eseri olan *1. Piyano Konçertosu*'nu ustalıkla yorumlamış ve "Anton Rubenstein Ödülü"nü kazanarak kuyruklu piyano ödülünü almıştır (De Soto Jr., 2023).

Bestecinin bu dönemde öne çıkan yapıtları eski dönem Rusya'sının mitolojik bir simgesini anlatan ve 1916 yılında ilk kez seslendirilen *İskit Süiti* isimli orkestra eseri ve yine bu dönemde bestelemeye başlayarak 1918 yılında tamamladığı *Re Majör "Klasik" Senfoni*'sidir. Bu eserinde bestecinin yalın ve sade bir dil kullanması ve dönemin müzik anlayışına ters bir müzikal anlatımı ortaya koyması bestecinin özellikle dikkat çekmesine sebep olmuştur. Rus Devriminin gelmesiyle birlikte ülkesinden ayrılan Prokofiev, çeşitli ülkelerde bulunmuş ve verdiği resitallerle dünya çapında tanınmasını sağlamıştır (Say, 2005).

1918 yılında turneye çıkarak ilk durağı olan New York'a ulaşmış ve Amerika'daki ilk resitalini 20 Kasım 1918 tarihinde, "Aeolian Hall" isimli salonda vermiştir. Konserinde *II. Piyano Sonatı*, Opus 12'den *Altı Parça, Klasik Senfoni* eserinden *Gavotte* bölümü ve *Şeytanca Öneri* gibi eserleri yer almıştır. Prokofiev'in alışılmadık müziği, dinleyiciler tarafından takdir edilmiş olsa da çeşitli tartışmalara ve eleştirilere yol açmış, radikal bir müzisyen olarak tanımlanması ve Bolşevik Hareketiyle ilişkilendirilmesi, eleştirilerin daha sert ve olumsuz bir şekilde gelişmesine neden olmuştur. Ancak, Prokofiev'in müziğindeki teknik ustalık göz ardı edilememiş, kendine özgü tarzıyla dikkat çekmiştir ve böylelikle Amerika'da kalıcı bir imaj oluşturmuştur (Rego, 2012). Amerika'da kaldığı süre içerisinde Chicago Operası'ndan bir beste siparişi almış ve bunun üzerine önemli bir yapıtı olan *Üç Portakalın Aşkı* bestesini hazırlamıştır. Özellikle *Marş* ve *Scherzo* bölümleriyle öne çıkan opera, 30 Aralık 1921'de sahnelenmiş, *Üçüncü Piyano Konçertosu*'nu da operanın yanında seslendirmiştir.

Amerika'dan ayrıldıktan sonra Avrupa'ya giden Prokofiev, on yıl boyunca Paris'te yaşamıştır. Paris'te kaldığı süre içerisinde besteci Diaghilev için *Soytarı, Çelik Adım* ve *Savurgan Oğul* isimli bale eserlerini hazırlamıştır (Feridunoğlu, 2005). Prokofiev, Avrupa'da yaşadığı süre boyunca dönemin müzikal eğilimlerini tanımış ve zamanla müziğindeki bireyselliği geliştirmiştir. Belli bir eğilime tam anlamıyla bağlı kalmamış ve eserlerini çeşitli teknikler kullanarak ustalıkla işlemiştir. Uzun süre Avrupa'da kalan besteci 1934 yılında yeniden ülkesine dönmüştür. Ülkesinde sevgiyle karşılanan Prokofiev'in eserleri sık sık icra

edilmiş ve ülkenin en iyi bestecilerinden biri olarak kabul görmüştür. Dönüşünün ardından bir daha ülkesinden ayrılmayan besteci, 5 Mart 1953 de Moskova'da vefat etmiştir (Guillaumier, 2010).

Bu çalışma ile birçok müzikal akımın ortaya çıktığı yirminci yüzyıl içerisinde Yeni Klasikçilik akımının karakteristik özellikleri Prokofiev'in piyano eserleri üzerinden örnekler verilerek açıklanmaya çalışılacaktır. Müziğin giderek karmaşıklaşmasına bir tepki olarak doğan Yeni Klasikçilik akımı ile yirminci yüzyıl içerisindeki müzikal gelişim sürecini ortaya koymak önemli bir konu olarak görülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, yirminci yüzyılın başlarında ortaya çıkan Yeni Klasikçilik akımının tarihsel gelişim süreci incelenerek, besteci Sergei Prokofiev üzerinden bu akımın müzik dünyasındaki yerini ve modern müziğin evrimindeki rolünü ortaya koymak hedeflenmiştir. Bu amaç doğrultusunda, Yeni Klasikçilik akımının hangi sebepler doğrultusunda ortaya çıktığı tespit edilerek bu sebepler incelenmiştir. Yirminci yüzyılın önemli bestecilerinden olan Sergei Prokofiev'in Yeni Klasikçilik akımının en güzel örnekleri olan piyano eserleri incelenerek, bu akımın yirminci yüzyılda nasıl bir rota çizdiğinin tespit edilmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, Yeni Klasikçilik akımının tarihsel gelişim sürecinin ve bu akımın önde gelen temsilcisi olan besteci Sergei Prokofiev'in Yeni Klasikçilik akımını yansıtan piyano eserlerinin incelenmesinin amaçlandığı nitel bir çalışmadır. Nitel araştırma; gözlem, görüşme, öğrenci ürünleri, araştırmacı ve öğrenci günlükleri ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanılarak, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi, bütüncül ve sistematik bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak ifade edilebilir. Nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Doküman analizi ise yazılı materyallerin sistematik bir şekilde incelenmesini kapsayan bir modeldir. (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evrenini yirminci yüzyıl müzikal akımlarından Yeni Klasikçilik akımı temsilcilerinden Sergei Prokofiev'in eserleri oluşturmaktadır. Sergei Prokofiev'in eserleri arasından seçilen ve analizleri yapılan *I. Piyano Sonatı*, Op.1; *Re Minör Tokkata*, Op.11; *Piyano için 10 Parça,* Op.12 (No: 1 ve 10); *Geçici Görüntüler*, Op.22 (No: 1, 8 ve 11); *5. Piyano Sonatı*, Op.38/135 ve *Çocuklar için Müzik*, Op.65 (No: 1) olmak üzere dokuz eser ise bu çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması

Araştırma için seçilen eserlere internet ortamı, kütüphaneler ve bazı kişisel kütüphanelerin taranması aracılığıyla ulaşılmış ve bu eserlerin notaları incelenmiştir.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada ulaşılan veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. İçerik analizi, nitel bir analiz yöntemi olup, nitel verilerin anlamlı bir şekilde düzenlenerek yeniden yorumlanması olarak tanımlanan sistematik bir yöntemdir (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Prokofiev'in seçilmiş piyano eserleri tonalite, form ve ezgi yapısı açılarından analiz edilmiştir.

BULGULAR VE YORUM

"Bach'a Dönüş" olarak tanımlanan ve "eski geleneklerin yeniden canlandırılması" olarak açıklanan Yeni Klasikçilik akımı, özünde geçmiş yüzyılların müziğini geri getirmek veya geriye dönük müzik üretmek değil, geçmiş materyallerin yenilikçi ve modern bir biçimde yeniden işlenmesi anlamına gelmektedir. Klasik ve Barok Dönem Müziğinin sadeliğini, dengesini ve düzenini kullanarak, tonal müzik ile bağı kopartmamak, özellikle kontrpuan tekniğini yeniden canlandırmak amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, Yeni Klasikçilik, sadece müzikal bir stil değil, aynı zamanda modernitenin getirdiği karmaşık ve hızlı değişimlere karşı bir denge arayışı olarak da değerlendirilmektedir. Bu anlamda birçok besteci çalışmalar yaparak eserler üretmiş ve Yeni Klasikçilik akımı 1920'li yıllarda en önemli dönemini yaşamıştır (Wang, 2006).
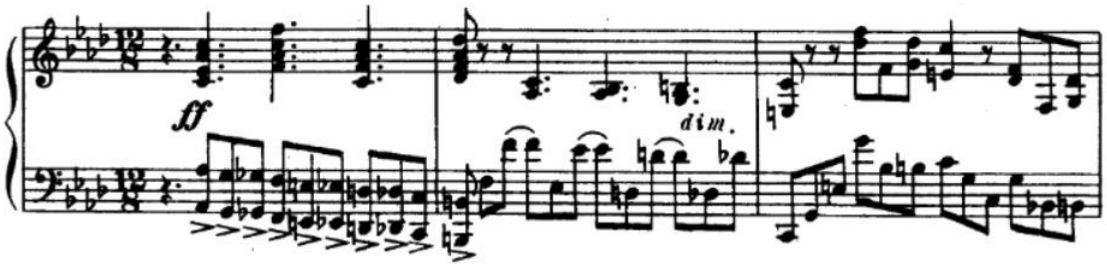
Akımının ilk örneği çeşitli kaynaklarda farklı besteciler ve eserleri ile ele alınmıştır. Örneğin Kütahyalı (1981), bu alandaki ilk yapıtın 1911 yılında *Eski Tarzda Konser Parçası* adlı eseriyle Reger'e ait olduğunu hemen ardından ise Prokofiev'in 1917 yılında bestelediği *Re Majör "Klasik" Senfoni* eserinin takip ettiğini vurgulamıştır. Aynı şekilde Say (2006), bu akımın Reger'in *Eski Tarzda Konser Parçası* eseri ile başladığını daha sonra ise Stravinsky ve Prokofiev ile devam ettiğini belirtmiştir. İlyasoğlu (2023) ise 1917 yılında bestelenen *Re Majör "Klasik" Senfoni* ile bu akımın ilk örneğini Prokofiev'in verdiğini söylemiş ardından Stravinski'nin 1920 yılında bestelediği *Pulcinella Balesi* ile devam ettiğini ifade etmiştir. Buna göre literatürde Yeni Klasikçilik akımının ilk örneklerine bakıldığında, Prokofiev'in *Re Majör "Klasik" Senfoni'* sinin bu akım çerçevesinde ilk örneklerden biri olduğu sonucuna varılmaktadır. Piyanodan uzak kalarak bestelemiş olduğu bu eser, Klasik Dönem bestecisi Haydn'ın müzikal tarzını yansıtan, aynı zamanda yirminci yüzyılın modern müziğinin unsurlarını da içinde barındıran bir eser olarak Yeni Klasikçilik akımı için önemli bir örnek olmuştur. Bestecinin bu eseri Yeni Klasikçilik akımı çerçevesinde özellikle öne çıkmış olsa da bestecilik sürecinin erken döneminden itibaren Yeni Klasikçilik akımının izleri görülmekte ve birçok eserinde de bu izlere rastlanmaktadır (Rifkin, 2000).

Prokofiev'in Yeni Klasikçilik akımına yatkınlığının kökeni, küçük yaşlarından itibaren piyanist annesi Maria Grigorievna Prokofieva ile başlayan ve şekillenen müzik eğitimine dayanmaktadır. Annesi, evde sürekli olarak çaldığı Klasik ve Barok Döneme ait eserler ile Prokofiev'in küçük yaşta kulağını doldurarak bu dönemlerin bestecilerine olan ilgisinin artmasını sağlamıştır. Annesinden sonra eğitimi, Rus besteci ve pedagog olan Glière ile devam etmiş ve bu süreçte ise Rus Müziğinin estetik anlayışını kavramıştır (Harley, 2014). Bu eğitimden sonra St. Petersburg Konservatuarı'na giren Prokofiev'in, Korsakov'dan aldığı kontrpuan dersleri ve özellikle Tcherepnin ile olan dersleri, Haydn ve Beethoven gibi Klasik müziğin önemli bestecilerine karşı ilgisini güçlendirmiş ve bu durum bestecinin kendi tarzında geçmiş dönemlerin armonisinin ve ifadesinin izlerini ortaya çıkartmıştır. Konservatuar sürecinde dönemin önemli bestecilerini yakından tanıma fırsatı bulan Prokofiev, bu bestecilerin müziği ile ilgilenerek modern müziğin yapısını da kavramıştır. Bu sürecin tamamı bestecinin Yeni Klasikçilik akımına olan eğiliminin köklerini oluşturmuş ve bu sürecin sonunda müziğinde özgün bir ifadeyi ortaya çıkartmıştır (O'Shea, 2015).

Prokofiev hayatı boyunca sayısız eser bestelemiştir. Bu eserleri arasında pek çok opera, bale müziği, film müziği, senfonileri, orkestra için süitleri ve çeşitli eserleri, vokal/orkestral eserleri, koro eserleri, konçertoları, oda müziği eserleri ve piyano eserleri mevcuttur. Piyano için

etüdler, çocuk albümleri ve diğer albümleri, sonatin ve sonatları ve konçertoları vardır (İlyasoğlu, 2023).

Aşağıda Prokofiev'in Yeni Klasikçilik anlayışını ortaya koyan piyano eserlerinden örnekler verilecek ve analiz edilecektir. İlk örnek Şekil 1'de küçük bir kesiti verilmiş olan *I. Piyano Sonatı*, Op.1 eseridir.
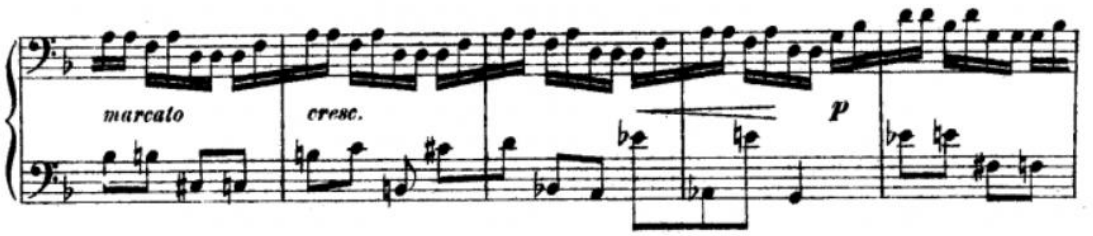

Şekil 1. *I. Piyano Sonatı,* Op.1, Ölçü. 1-3.

(https://imslp.org/wiki/Piano_Sonata_No.1,_Op.1_(Prokofiev,_Sergey)**.**

Yeni Klasikçilik akımı için önemli bir örnek olan bu eser, Çok müzikal ve romantik bir ezgi yapısına sahiptir. Özellikle besteci Schumann ve Rachmaninoff'un müzikal tarzını anımsatan bir beste olmuştur. Prokofiev eseri 1907 yılında bestelemiş fakat *Andante* ve *Final* bölümlerini yeterli görmemiş ve 1909 yılında bu iki bölümü çıkartarak tek bölümlük bir sonat olarak yeniden yayımlamıştır (Martin, 1982). Fa minör tonunda yazılan bu eserde görüldüğü üzere, 12 ton sisteminden uzak durularak tonaliteye geri dönülmüştür. Eser, Klasik Dönemi en iyi yansıtan sonat formunda bestelenmiş, tonal olarak düzenli ve ana ses etrafında oluşturulan lirik bir melodiye sahiptir. Yirminci yüzyıl modern müziğinin yanı sıra daha çok eski yüzyılların müzikal karakterini yansıtan eser, bestecinin eski dönem müziğine olan ilgisini göstermektedir.

Prokofiev'in 1912 yılında konservatuarda öğrenci olduğu dönemde bestelemiş olduğu erken bestecilik döneminden, Şekil 2'de verilmiş olan Re Minör *Tokkata*, Op.11 eseri de Yeni Klasik tarza uygun olan örnek bir eseridir (Yonathan, 2020).
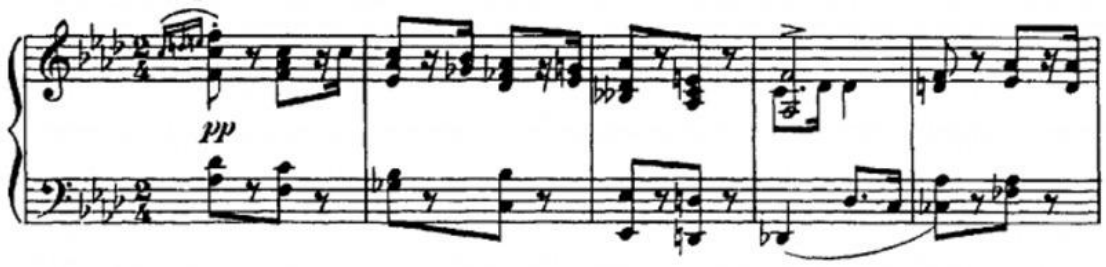

Şekil 2. Re Minör *Tokkata*, Op.11, Ölçü. 25-29.

(https://imslp.org/wiki/Toccata,_Op.11_(Prokofiev,_Sergey).

Yine belirli bir tonal merkezin etrafına kurulmuş olan bu eser enerjik ve tempolu bir karaktere sahiptir. Çoğunlukla on altılık notaların yer aldığı eserde ostinato tekniği sıkça kullanılmış ayrıca kontrpuantal ve dissonans yapılara da yer verilmiştir. Eser hızlı akor geçişleri, kromatik oktavlar, güçlü melodilerle teknik zorlukların ortaya konduğu, dramatik gerilimlerle doludur. Bestecinin eseri Barok dönemde sıkça kullanılan Tokkata türünde bestelemiş olması ve eserin melodik olarak sade ve yalın bir karaktere sahip olması Yeni
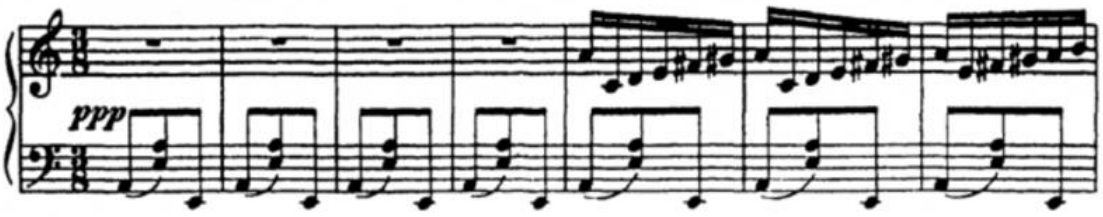
Klasikçilik akımı için güzel bir örnek oluşturmaktadır.

Yeni Klasikçilik akımı için örnek gösterilebilecek bir diğer eser de Şekil 3 ve Şekil 4'te *Marş* ve *Scherzo* bölümleri verilen *Piyano için 10 Parça*, Op.12 eseridir. *Piyano için 10 Parça*, Op. 12 genel olarak Klasik ve Barok Dönemin form yapılarını içinde barındıran eserlerden oluşmaktadır (Ciarochi, 1983). Eserin ilk parçası Şekil 3'te gösterilen *Marş* ile başlamakta ve *Gavotte, Rigaudon, Mazurka, Capriccio, Legenda, Prelude, Allemande, Humeresque Scherzo* ve son eser olarak *Scherzo* ile tamamlanmaktadır.

Şekil 3. *Piyano için 10 Parça*, Op.12, *Marş*, Ölçü. 1-5.
(https://imslp.org/wiki/10_Pieces_for_Piano,_Op.12_(Prokofiev,_Sergey).
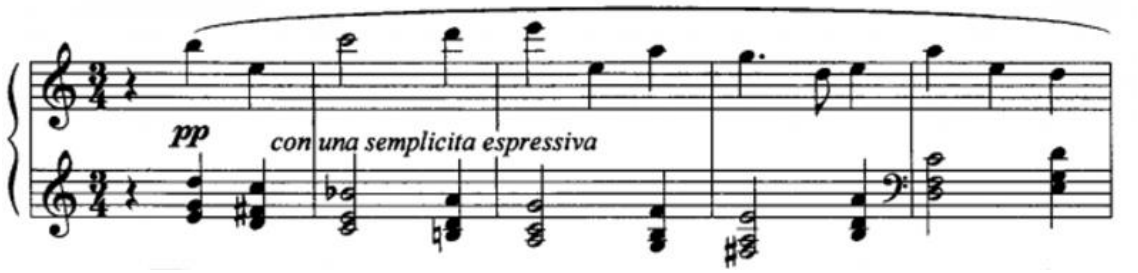
Fa minör tonunda bestelenmiş olan *Marş,* güçlü bir melodiye sahiptir. Gelenekten sapmayarak şarkı formunda bestelenmiştir. Kromatik sesler kullanılsa da tonal eksene bağlı kalınmış ve yukarıda verilen açılış temasında da görüldüğü üzere net, sade ve müzikal bir melodi oluşturulmuştur. Geniş aralıklar ve güçlü nüanslar ise yirminci yüzyıl tekniklerinin de kullanıldığını göstermektedir.

Şekil 4. *Piyano için 10 Parça*, Op.12, *Scherzo*, Ölçü. 1-7.
(https://imslp.org/wiki/10_Pieces_for_Piano,_Op.12_(Prokofiev,_Sergey).

Albümün son ezgisi Şekil 4'te verilmiş olan *Scherzo* ise la minör tonda yazılmış ve daha melodik bir ezgiye sahiptir. Şarkı formunda bestelenmiş ve başlığından da anlaşılacağı üzere şaka ve sürprizlerle dolu bir danstır. Geleneksel armoniye uygun ve tonal olarak düzenli bir yapıya sahiptir. Ancak aşırıya kaçan nüanslar ve geniş aralıkların kullanılması modern müziğin karakterini de yansıtmakta ve çalınmasını da zorlaştırmaktadır. Bu unsurlar, geçmiş yüzyılların müziği ile dönemin modern müziği arasında bir dengeyi sağlayarak Yeni Klasikçilik akımı için de güzel bir örnek oluşturmaktadır.
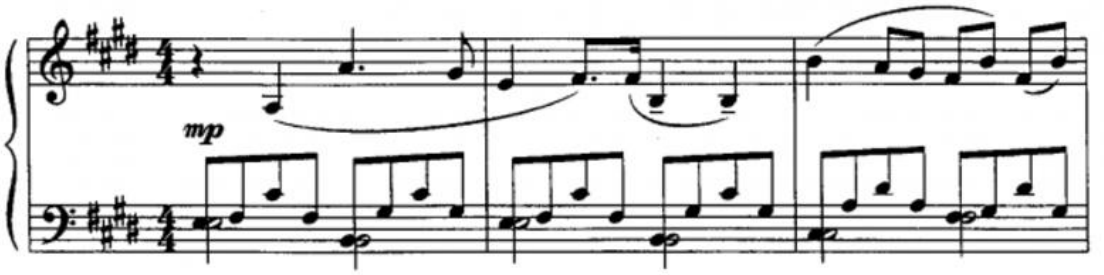
Bestecinin piyano eserlerinden diğer bir örnek *Geçici Görüntüler*, Op.22 adlı eseridir. Bu eser toplamda 20 kısa parçadan oluşmakta ve bu parçalardan 1, 8 ve 11 numaralı eserleri klasik çizgide değerlendirilmektedir. Böylelikle eser, Yeni Klasikçilik için de bir örnek oluşturmaktadır (Davis, 2011). Şekil 5'te eserin 1 numaralı parçası olan *Lentemante*'nin bir kesiti gösterilmiştir.

Şekil 5. *Geçici Görüntüler*, Op.22, No.1: *Lentamente*. Ölçü. 1-5.
(https://imslp.org/wiki/Visions_fugitives,_Op.22_(Prokofiev,_Sergey).

Lentamente isimli parça mi minör tonunda, hafif bir melodiye sahiptir. Şarkı formunda bestelenmiş ve oldukça kısadır. Sağ elde diatonik diziye bağlı yalın ve net bir ezgi duyulurken, sol elde ise üçlü aralıklar duyulmaktadır. Kromatik seslere de yer verilmiştir. Eser tonal olarak düzenlidir, ancak kromatik sesler ve çözülemeyen akorlar bir belirsizlik hissi oluşturmaktadır.
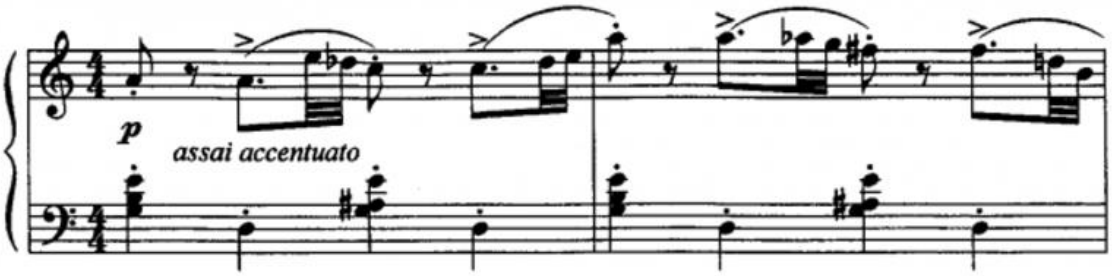
Geçici Görüntüler, Op.22'nin 8. parçası olan *Commodo* ise Şekil 6'da verilmiştir.

Şekil 6. *Geçici Görüntüler*, Op.22, No.8: Commodo". Ölçü. 1-3,
(https://imslp.org/wiki/Visions_fugitives,_Op.22_(Prokofiev,_Sergey).

Albüm içerisindeki No: 8 *Commodo* isimli eser, mi majör tonda ve şarkı formunda bestelenmiştir. Beklenmedik ton değişimlerinin görülmesi yirminci yüzyıl müziğinin yenilikçi yapısını da içinde barındırmakta ve empresyonist bir hava katmaktadır. Fakat bunun yanında ana tona bağlı kalınması, lirik ve sade bir melodiye sahip olması ise Yeni Klasikçilik akımına uygun örnekleri oluşturmaktadır.
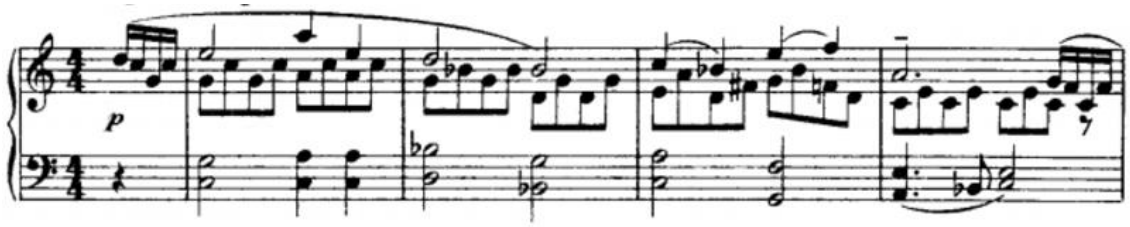
Geçici Görüntüler eserinin son örneği olan No: 11 *Con vivacida* isimli parça Şekil 7'de verilmiştir.

Şekil 7. *Geçici Görüntüler*, Op.22, No.11: *Con vivacida*. Ölçü. 1-2.
(https://imslp.org/wiki/Visions_fugitives,_Op.22_(Prokofiev,_Sergey).

Eser scherzo türüne benzer şakacı karakterde bir yapıda oluşturulmuş, sonlara doğru ise daha hafif bir melodiye dönüşmüştür. Sol elde staccato sesler, sağ elde ise tekrarlayan kısa motifler görülmektedir. Tonal olarak yeterince düzenli değildir, fakat eserin scherzo türüne benzerliği bestecinin klasik formları modern bir espri anlayışı ile yeniden yorumlayarak kullandığını göstermektedir. Genel olarak üç bölümlü şarkı formunda bestelenmiştir. Sonuç olarak Yeni Klasikçiliğin temel özelliği olan geçmiş ile modern anlatım arasındaki dengeyi sağlamasına uygun bir örnektir.
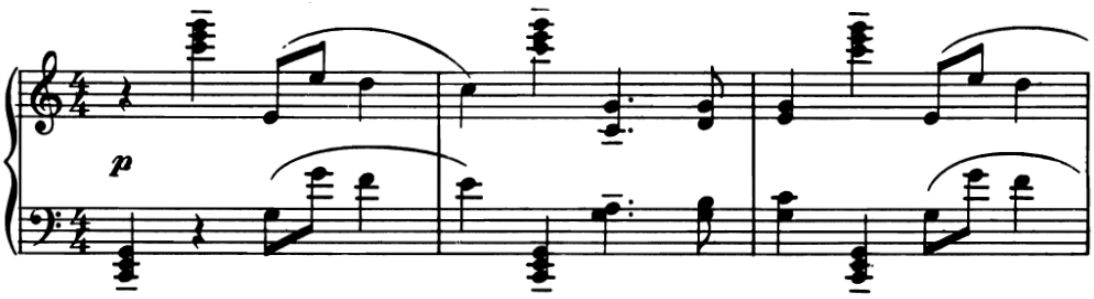
Bestecinin Şekil 8'de verilmiş olan *5. Piyano Sonatı*, Op.38/135 eseri de Yeni Klasikçilik akımına uygun bir örnektir.

Şekil 8. *5. Piyano Sonatı*, Op.38. Ölçü. 1-4.
(https://imslp.org/wiki/Piano_Sonata_No.5%2C_Op.38%2F135_(Prokofiev%2C_Sergey).

Bu sonatın iki versiyonu bulunmaktadır. İlk versiyonu (Op.38) 1923 yılında bestelenmiş, ikinci versiyonu (Op.135) ise bestecinin ölüm yılı olan 1953 yılında tamamlanmış ve 1955 yılında yayımlanmıştır. Erken bestecilik dönemi ile olgun bestecilik döneminin arasında bir eser olarak kabul edilen bu sonat ile bestecinin *Çelik Parmaklar* tekniğini terk etmiş olduğu belirtilmektedir (Prip, 2015). Do majör tonda ve oldukça lirik bir ifadeye sahip olan bu eser, klasik sonat formuna bağlı kalınarak bestelenmiştir. Form yapısı, anlaşılabilir bir melodisi ve tonal yapısı ile on sekizinci yüzyıl müzikal tarzını yansıtırken, kromatik seslerin sık kullanımı ve yer yer kullanılan ton dışı sesler ise yirminci yüzyıl müziğinin karakterini yansıtmaktadır. Bu anlamda *5. Piyano Sonatı*, Op 38/135 eseri bestecinin Yeni Klasik tarzını yansıtan önemli bir eserdir.

Bestecinin son olarak Yeni Klasikçilik akımına gösterilebilecek örneği ise *Çocuklar için Müzik*, Op.65 başlıklı albümüdür. Bu albüm şarkı formunda bestelenmiş toplamda 12 kısa parçadan oluşmaktadır. Bunlar birçok tekniği içinde barındıran ve genel olarak basit kalıplarla oluşturulan melodik ve öğretici eserlerdir (Klein, 2014). Şekil 9'da verilmiş olan örnek, albümün No: 1 *Sabah* başlıklı parçasıdır.

Şekil 9. *Çocuklar için Müzik*, Op.65, No: 1 *Sabah*. Ölçü. 1-3.

(https://imslp.org/wiki/Music_for_Children%2C_Op.65_(Prokofiev%2C_Sergey)**.**

Eser do majör tonda olup ton dışı seslere nadiren yer verilmiştir. Eserin ismini yansıtarak günün doğuşunu anımsatan melodi, hafif gürlükte ve sakin bir karaktere sahiptir. Birçok basit ritmik kalıbı içinde barındıran eser, sade ve düzenli bir yapıda olup, geleneksel armoniye uygun bir şekilde bestelenmiştir. Bu albümde yer alan diğer eserler gibi bu eser de şarkı formunda yazılmış küçük bir çocuk eseridir ve bu açıdan da bestecinin Yeni Klasikçi tarzını yansıtan eserlerden biri tanesidir.

Bu çalışmada Prokofiev'in örneklem olarak alınan toplamda dokuz eserinin hepsi piyano için bestelenmiş eserleridir. Bu eserlerinin yanı sıra birçok eserinde de Yeni Klasikçiliğin izleri görülmektedir. *Yüzbaşı Kije*, Op. 60; *Romeo ve Juliet*, Op. 64; *Keman ve Piyano için Beş Melodi*, Op. 35bis; *La Majör Küçük Senfoni*, Op. 5/48 ve *İkinci Keman Sonatı*, Op. 94bis Yeni Klasikçilik akımının etkilerinin görüldüğü diğer eser örnekleridir (Kim, 2010). Prokofiev'in tüm bu eserleri Yeni Klasikçilik akımının en güzel örnekleri olarak yirminci yüzyıl müziğinin modern akımlarına karşı tepki olarak ortaya konmuş ve geçmiş yüzyılların ton merkezli, yalın ve dengeli estetiğine nostaljik olarak dönüş yapılmıştır.

SONUÇ

On dokuzuncu yüzyılın sonunda ortaya çıkan ve yirminci yüzyılda gelişen Yeni Klasikçilik akımı, Romantik Döneminin yoğun duygusal anlatımına ve yirminci yüzyılın modern müziğine karşı bir tepki olarak ortaya çıkmıştır. Barok Dönemin ve Klasik Dönemin biçimsel yapısını ve estetik anlayışını geri getirmeyi amaçlarken aynı zamanda modern müzikten tamamen uzaklaşmayarak yirminci yüzyıl müziğinin parçalarını da bünyesinde barındıran bir eğilim olmuştur. Besteci Sergei Prokofiev, annesi ile başlayan müzik eğitiminde ve konservatuarda gördüğü eğitim sürecinde Barok ve Klasik dönemin dağarcığı ile kulağını doldurarak eski çağların müziğini yakından tanıma fırsatı bulmuştur. Bu durum bestecinin eserlerinde Yeni Klasik ifadelerin oluşumuna yol açmış ve *Re Majör "Klasik" Senfoni,* Op.25 eseriyle bu akım çerçevesinde en belirgin örneklerden birini ortaya koymuştur. Bestecinin piyano için bestelediği eserlerinde de bu akımın izleri görülmüştür. Tonal düzeni ve klasik formları kullanarak yirminci yüzyılın yenilikçi tarzıyla yeniden yorumlamış ve özgün eserler üretmiş olan besteci Yeni Klasikçilik akımının önemli bir temsilcisi olmuştur. Bu çalışmada Yeni Klasikçilik akımı Prokofiev'in özellikle seçilmiş dokuz piyano eseri üzerinden incelenmiş ve yirminci yüzyıl başında karmaşıklaşan müziğe karşı Barok ve Klasik dönemlerin form, yalın ve müzikal ezgi yapısı ve tonal armoninin merkeze nasıl alındığı ortaya konmuştur.

ÖNERİLER

1. Yeni Klasikçilik akımının ülkemiz müzik kurumlarındaki öğrencilere tanıtılması amaçlanarak, bu akım çerçevesinde önemli bir besteci olan Prokofiev'in eserlerinin klasik müzik dağarcığında yer edinmesi sağlanabilir.
2. Prokofiev'in Yeni Klasikçilik akımının en güzel piyano eser örnekleri piyano öğrencilerine tanıtılabilir ve daha sık çaldırılabilir.

KAYNAKÇA

Bonds, M. E. (2003). *A History of Music in Western Culture*. Prentice Hall.

Ciarochi, T. (1983). *The Solo Works of Sergei Prokofiev*. Yayınlanmamış doktora tezi, The University of Arizona.

Çakıcı Uzar, A. (2021). 20. yüzyıl Yeni-klasikçilik akımında Barok üslup: M. Ravel'in "Le Tombeau de Couperin" örneği. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *22*(40), 1-17. https://doi.org/10.21550/sosbilder.749366

Davis, L. (2011). *Visions Fugitives: Glimpses into Prokofiev's Compositional Development from 1915 – 1917*. Yayınlanmamış doktora tezi, University of Nebraska.

De Soto Jr, J. (2023). *Extended Program Notes of Conducting Pieces*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Pittsburg State University.

Evans, R. K. (1971). *The Early Songs of Sergei Prokofiev and Their Relation to the Synthesis of the Arts in Russia, 1890-1922*. Yayınlanmamış doktora tezi, The Ohio State University.

Feridunoğlu, Z. L. (2005). *İz Bırakan Besteciler-Yaşamları ve Yapıtları*. İnklap Yayınevi.

O'Shea, G. (1932). 'A permanent influence': Beethoven's impact on Prokofiev's piano writing. *The Musical Times*, *1932*(156), 49-62. https://www.jstor.org/stable/24615809.

Grout, D. J., & Palisca, C. V. (1988). *A History of Western Music*. W. W. Norton & Company.

Guillaumier, C. (2010). *From Piano to Stage: A Genealogy of Musical İdeas in the Piano Works of Sergei Prokofiev*. Yayınlanmamış doktora tezi, The University of Saint Andrews.

Harley, K. (2014). *Harmonic Function in the Music of Sergei Prokofiev*. Yayınlanmamış doktora tezi, University of Toronto.

IMSLP (International Music Score Library Project), Web Sitesi: https://imslp.org/.

İlyasoğlu, E. (2023). *Zaman İçinde Müzik*. Remzi Kitabevi.

Karabey, M. (2018). 12 ton sisteminin yaratıcısı ve öğretmen olarak Arnold Schönberg. *Fine Arts*, *13*(4), 91-104. http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2018.13.4.D0218.

Kim, S. (2010). *Perspectives on the Symbiosis of Traditional and Modernist Techniques in Four Violin Compositions by Sergei Prokofiev*. Yayınlanmamış doktora tezi, University of Cincinnati.

Klein, P. D. (2014). Sergei Prokofiev's Children's Pieces, Op. 65: a comprehensive approach to learning about a composer and his works: biography, style, form and analysis. *SpringerPlus*, *3*(23), 1-12. https://doi.org/10.1186/2193-1801-3-23.

Księska-Koszałka, J. (2017). Paul Hindemith and the idea of progress, tradition and neoclassicism. *Kwartalnik Młodych Muzykologów*, *04*(35), 112-124. 10.4467/23537094KMMUJ.17.041.7870.

Kurdaş, B. (2021). İzlenimcilik, izlenimci müzik ve orkestrasyon özellikleri. *Sahne ve Müzik Eğitim Araştırma e-Dergisi*, (12), 21-49.

Küçük, D. (2015). *20. Yüzyıl Başı Modernizmi Kapsamında Arnold Schönberg'in Op. 17 Erwartung Operası'nın İncelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Anadolu

Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü.

Kütahyalı, Ö. (1981). *Çağdaş Müzik Tarihi*. Varol Matbaası.

Martin, R. G. (1982). *The Nine Piano Sonatas of Sergei Prokofiev*. Yayınlanmamış doktora tezi, University of Kentucky.

Nestyev, I.V. (1946). *Sergei Prokofiev: His Musical Life*. Alfred A. Knopf.

Özçelik, S. (2001). On iki ton besteleme tekniği. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *21*(3), 173-86.

Özkişi, Z. G. (2017). Ekspresyonizm ve müzik: 20. yüzyılın ilk yarısında II. Viyana okulu çevresinde gelişen "yeni müzik" yaklaşımı ve müzikal modernizm. *Sosyoloji Dergisi*, *37*(1), 143-56. https://doi.org/10.16917/iusosyoloji.331331.

Özkişi, Z. G., & Dündar, E. (2016). Farklı modernist eğilimler: empresyonist ve ekspresyonist yaklaşımlar çerçevesinde müzik ve modernizm. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *16*(2), 1-12. https://doi.org/10.17494/ogusbd.87504.

Prip, E. (2015). Sergei Prokofiev's piano sonata no. 5 in c major op. 135: a stylistic approach. *Studiul Artelor Şi Culturologie: Istorie, Teorie, Practică*, *4*(27), 14-17.

Rego, J. A. (2012). *Skryabin, Rakhmaninov, and Prokofiev as Composer-Pianists: The Russian Piano Tradition, Aesthetics, and Performance Practices*. Yayınlanmamış doktora tezi, Princeton University.

Rifkin, D. A. (2000). *Tonal Coherence in Prokofiev's Music: A Study of the İnterrelationships of Structure, Motives, and Design*. Yayınlanmamış doktora tezi, University of Rochester.

Say, A. (2005). *Müzik Ansiklopedisi* içinde (2. Baskı. Cilt. 3, s.91-94). Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Say, A. (2006). *Müzik Tarihi*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Saydam, A. (1997). *Ünlü Müzisyenler Yaşamları-Yapıtları*. Arkadaş Yayınevi.

Schonberg, H.C. (2020). *Büyük Besteciler*. VakıfBank Kültür Yayınları.

Sweet, E. (2023). *Neoclassicism in British İnstrumental Music 1918-45*. Yayınlanmamış doktora tezi, Durham University.

Wang, S. (2006). *A Play of Style: Comparing and Contrasting Neoclassicism in Selected Piano Solo Repertoire in the 1920s*. Yayınlanmamış doktora tezi, University of Cincinnati.

Webb, B. E. (1962). *Impressionism in the Piano Music of Claude Debussy*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Eastern University.

Yıldırım, A., & Şimşek H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, A., & Şimşek H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Yonathan, R. A. (2020). *A Study of L. van Beethoven's Sonata Op. 109; R. Schumann's Faschingsschwank aus Wien, Op. 26; F. Liszt's Études d'Exécution Transcendante, S.139, No. 8; and S. Prokofiev's Toccata, Op. 11: Historical, Theoretical, and Stylistic İmplications*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Kansas State University.